

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. E., advokátkou v S., proti žalovaným **1/ J.**, bývajúcej v M., **2/ J.**, bývajúcemu v S., **3/ K.**, bývajúcej v S., **o neplatnosť právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3 C 95/2004, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 2007 sp. zn. 4 Co 222/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom z 8. septembra 2005 č.k. 3 C 95/2004-65 voči žalovanému 2/ zastavil konanie (§ 103 v spojení s § 104 ods. 1 O.s.p.) a voči žalovaným 1/ a 3/ zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými, lebo súd zistil nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na žalovanej strane; účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ku ktorému pripojil žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania. Žiadosť odôvodnil tým, že odvolaciu lehotu zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu. Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením zo 7. marca 2006 sp. zn. 3 C 95/2004-101 túto žiadosť žalobcu zamietol s odôvodnením, že odvolateľ zmeškal lehotu na podanie odvolania z dôvodu, ktorý nie je ospravedlniteľný (§ 58 ods. 1 O.s.p.). Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. júla 2006 sp. zn. 1 Co 194/2006 napadnuté uznesenie potvrdil s tým, že je správny záver súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého žalobca zmeškal lehotu na podanie odvolania z dôvodu, ktorý nie je relevantný podľa § 58 ods. 1 O.s.p.

Žalobca prejavil nespokojnosť s procesným postupom a rozhodovaním súdov v podaní z 27. októbra 2006, ktoré označil ako „Zrušenie uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 31. júla 2006 sp. zn. 1 Co 194/2006, uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 7. marca 2006 č.k. 3 C 95/2004-101 a rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 8. septembra 2005 č.k. 3 C 95/2004-65 v celom rozsahu. Žiadosť o prerušenie konania vo veci rodinného domu na T. č. X v S. v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. až do rozhodnutia nápravy justičných omylov v podaní I, II, III, pochybenia súdu v podaniach I – XXII“. V texte tohto podania označil žalobca viaceré súdne konania, výsledky ktorých môžu byť podľa jeho názoru významné z hľadiska prejednávanej veci. Žiadal zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov o jeho žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty a prerušiť konanie (§ 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) až do zrušenia rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 23. septembra 1994 č.k. 5 C 499/1994. Na výzvu Okresného súdu Spišská Nová Ves v uznesení zo 7. mája 2007 č.k. 3 C 95/2004-115, aby uviedol, aká je právna povaha tohto podania, a čoho sa ním domáha, žalobca v podaní z 26. mája 2007 vysvetlil, že dopĺňa podanie „vo veci neplatnosti dražby rodinného domu v S.“, že „žiada – urguje v obnove konania zrušenie rozsudku podaním z 2. mája 2007 sp. zn. 8 C 51/2005, čím bude vec sp. zn. 3 C 95/2004 doriešená“.

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením zo 17. júla 2007 č.k. 3 C 95/2004-124 podanie žalobcu z 27. októbra 2006 odmietol, lebo žalobca napriek výzve súdu podanie neopravil ani nedoplnil a vzhľadom na nedostatky predmetného podania nemožno v konaní pokračovať (§ 43 ods. 2 O.s.p.). Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením z 27. septembra 2007 sp. zn. 4 Co 222/2007 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 O.s.p.).

Žalobca napadol uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 2007 sp. zn. 4 Co 222/2007 dovolaním, v ktorom namietol odňatie možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Poukázal na to, že požiadal o prerušenie konania, lebo výsledky iného konania (o jeho návrhu na obnovu konania Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5 C 499/1994) mohli mať význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci sp. zn. 3 C 95/2004. Prvostupňový súd rozhodol o tejto žiadosti bez účasti žalobcu a obdobne aj odvolací súd prejednal vec „na neverejnom zasadnutí“ (bez osobnej účasti žalobcu). Žalobca chcel na súdnych pojednávaniach bližšie odôvodniť svoj postup, doplniť a vysvetliť podania a opätovne požiadať o prerušenie konania, postupom súdov mu to ale bolo znemožnené. Žiadal preto zrušiť tak uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 2007 sp. zn.

4 Co 222/2007, ako aj uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 17. júla 2007 č.k. 3 C 95/2004-121 a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná 1/ sa k dovolaniu písomne nevyjadrila. Žalovaná 3/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (viď § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (viď § 239 ods. 2 O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu (ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa bez toho, aby súd vyslovil prípustnosť dovolania) nevykazuje znaky uznesení, ktoré sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Vzhľadom na argumentáciu dovolateľa a tiež so zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd vedúcich k tzv. zmätočnosti, dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania žalobcu nielen podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. O procesnú vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Uvedené ustanovenie nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých nie je inak dovolanie prípustné.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalobcovi realizáciu jeho procesných práv.

Podľa názoru dovolateľa malo dôjsť k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať tým, že súd prvého stupňa rozhodol „bez jeho účasti“ a odvolací súd „prejednal jeho odvolanie na neverejnom zasadnutí“.

Dovolací súd poukazuje na to, že v danom prípade išlo na súde prvého stupňa o odmietnutie podania z procesných dôvodov; rozhodnúť o tom bolo možné aj bez nariadenia pojednávania (viď § 115 ods. 1 O.s.p.). Keďže odvolaním napadol žalobca uznesenie o odmietnutí podania z procesných dôvodov, odvolací súd mohol rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania (viď § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v znení do 15. októbra 2008, v zmysle ktorého odvolacie pojednávanie netreba nariaďovať, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že procesný postup súdu prvého stupňa, ktorý o odmietnutí vadného podania žalobcu (§ 43 ods. 2 O.s.p.) rozhodol bez jeho osobnej účasti, bol v súlade so zákonom. Tento, zákonu zodpovedajúci procesný postup súdu, nemohol mať za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Obdobne nemá znaky uvedenej procesnej vady ani postup odvolacieho súdu, ktorý na prejednanie odvolania žalobcu proti uzneseniu súdu prvého stupňa o odmietnutí vadného podania nenariadil pojednávanie a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil bez osobnej účasti žalobcu.

Záverom treba dodať, že v prejednávanej veci súd prvého stupňa vytvoril žalobcovi procesnú možnosť spresniť podanie z 27. októbra 2006. Žalobca ale túto možnosť nevyužil a vo svojich písomných vyjadreniach nerešpektoval podstatu súdnej výzvy – to, na čo súd vo výzve upriamil jeho pozornosť. Pokiaľ preto žalobca napriek výzve súdu pokračoval v uvádzaní nejasných formulácií a súdu naďalej predkladal vyjadrenia, ktoré neviedli k odstráneniu nedostatkov jeho podania, nie je ani z tohto hľadiska opodstatnená námietka žalobcu o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z dôvodov uvedených vyššie dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalobcu podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. Dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní nemal žalobca úspech a nevzniklo mu právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Keďže v dovolacom konaní nebol podaný návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania, dovolací súd nepriznal ostatným (procesne úspešným) účastníkom dovolacieho konania náhradu trov tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. mája 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková